

Samfundet S:t Erik
Stockholm

Stockholms stadsbyggnadskontor
Registraturen
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se

YTTRANDE
2020-01-27

Angående Västberga 1:1 intill kvarteret Tåjärnet i stadsdelen Solberga, S-Dp 2016-16476, förslag till detaljplan

Sammanfattning av Samfundet S:t Eriks synpunkter

Samfundet S:t Erik anser att planförslaget bör omarbetas så att de föreslagna bostadshusens våningshöjd sänks till max fyra våningar för att inte dominera över Apelsinlundens lågmälda bebyggelse och störa upplevelsen från begravningsplatsen. När det gäller föreslagen fasadkulör skulle Samfundet föredra en mer återhållsam kulör som passar bättre in i sammanhanget än den som nu är standard inom Stockholmshusprojektet.

Planförslaget

Föreslagen plan innebär exploatering av en del av ett litet grönområde i östra delen av Solberga. Här föreslås nybebyggelse med 110 lägenheter i form av fyra punkthus i 6-8 våningar kring en gemensam bostadsgård. De utformas enligt gestaltungsprinciperna för de s.k. Stockholmshusen, här med fasader putsade i grönt. Öster om den föreslagna nybebyggelsen ligger Västberga begravningsplats, i norr ett område med kedjehus och strax söderut ligger den s.k. Apelsinlunden. En ny allmän väg anordnas för angöring till de nya husen och en trädridå sparas mot begravningsplatsen i öster. Naturmarken kring de nya husen sparas men flera bevarandevärda träd tas bort. En björk mitt på gården får skyddsbestämmelse i planen.

Kulturhistoriska värden

Västberga begravningsplats, som tillkom på slutet av 1800-talet som en utvidgning av Brännkyrka kyrkas kyrkogård, har av Stadsmuseet blåklassats. Den s.k. Apelsinlunden, 34 små kubformade punkthus i 3 våningar från slutet av 1960-talet, har fått sitt namn på grund av sina putsfasader i orange-gult-rödbunt. Husen är välbevarade och känsligt inplacerade i den glesa skogsmiljön. Arkitekt var Lars Bryde. Området, som troligen är Stockholms största med låga punkthus, är i sin helhet grönklassat. Det lilla kedjehusområdet i 1-2 vån från omkring 1970 i norr är gulklassat. Solbergas bostadsbebyggelse i övrigt präglas huvudsakligen av lamellhus i 3 våningar från 1950-talet, försiktigt inplacerade i terrängen. Påpekas kan i sammanhanget att strax väster om det aktuella planområdet uppförde Svenska Bostäder 2008 (i kv. Sylklacken) ett flerfamiljshus i endast 4 våningar, sannolikt en våningshöjd vald för att i någon mån passa till områdets skala i övrigt.

Samfundet S:t Eriks synpunkter

Samfundet S:t Erik kan acceptera att området bebyggs men anser att exploateringen är för hög med hänsyn till omgivningarna. Den förskjutning i skala som föreslås i planen påverkar de kulturhistoriska värdena negativt. Den föreslagna bebyggelsen blir mycket påtaglig sedd från begravningsplatsen där besökaren bör kunna uppleva avskildhet och lugn och ro och kommer med sina 8 våningars höjd mot söder även att dominera över Apelsinlunden alltför mycket. Även

i relation till närliggande småhusbebyggelse är de föreslagna våningshöjderna oacceptabla – trots att husen mot norr, närmast kedjehusen, trappats ned till 6 och 7 våningar. En omarbetning med en maximal våningshöjd om 4 våningar föreslås därför från Samfundets sida.

Samfundet S:t Erik är tveksam till den uppsättning av standardkulörer som redovisas i Stockholmshusprojektets gestaltungsprogram. I det aktuella planförslaget hävdas att syftet med valet av den gröna fasadkulören ska "minimera inverkan på den kulturhistoriskt värdefulla miljön." Samfundet S:t Erik är alls icke övertygat om att så blir fallet, tvärtom. En mer medveten färgsättning med en återhållsam kulör som bättre passar in i sammanhanget, framförallt i relation till begravningsplatsen och Apelsinlunden, efterlyses av Samfundet. Förslaget bör således vidare bearbetas även när det gäller fasadernas färgsättning.

För Samfundet S:t Erik

Monica Andersson
Ordförande

Suzanne Lindhagen
Styrelseledamot